

KOMMUNTIDNING NR 02.2022

FÖRÄLDRAKURSER • MUSIKSKOLAN
IT-HJÄLPEN • FERIEARBETE OCH FERIEPRAKTIK
SKAPARBIBBLAN • MEDARBETARSKAP

Familjecentralerna i Gislaved och Smålandsstenar erbjuder olika tjänster för barn och föräldrars välmående, bland annat kostnadsfria utbildningar.

- 4 **CENTRUM FÖR LIVSLÅNGT LÄRANDE**
Kommunal vuxenutbildning och yrkeshögskolekurser
- 6 **ORTEN ALABO**
Therese Lindell odlar granna grönsaker i närområdet
- 8 **HUR BLIR ETT BOSTADSOMRÅDE TILL?**
Projektledaren Stefan Cerek berättar om ett byggprojekt
- 12 **LEDAMÖTER I KOMMUNFULLMÄKTIGE**
Vänster till höger, uppifrån och ner, i bokstavsordning
- 14 **ÄLDREOMSORGSLYFTET**
Ger fler utbildade undersköterskor
- 16 **LUSTFYLLT LÄRANDE MED NTA**
Praktiskt i skolan med naturvetenskap och teknik för alla
- 20 **SAM VILL BLI UNDERHÅLLSTEKNIKER**
Sam Olsson studerar på yrkeshögskolan i Gislaved
- 22 **ORTEN ÖRERYD**
Anneli Josefsson undervisar hästintresserade
- 23 **TÄVLING**
Ordfläta på temat lärande
- 24 **TILLSAMMANS TAR VI HAND OM VATTNET**
Alla kan hjälpas åt för att värna om råvaran

REDAKTION
Kommunikationsavdelningen

KOMMUNIKATIONSCHEF
Ann Charlotte Clausen

BESÖKSADRESS
Stortorget 1, Gislaved

POSTADRESS
Gislaveds kommun
332 80 Gislaved

KONTAKTCENTER
0371-810 00
kommunen@gislaved.se

WEBB
gislaved.se

SOCIALA MEDIER
facebook.com/gislavedskommun

UPPLAGA/SPRIDNING
14 000 ex./samtliga hushåll
i Gislaveds kommun

FOTOGRAFI/ILLUSTRATION
Gislaveds kommun, Mostphotos,
Pixabay, Vecteezy

TRYCKERI
Tryckservice i Ängelholm AB

PAPPER
120g & 190g MultiOffset

© 2022, Gislaveds kommun

Omslag: Mostphotos

Med nyfikenhet och engagemang lär vi oss tillsammans

Vinterns nummer av kommundidningen har temat lärande – om att vara nyfiken och ha lust att utvecklas. Läs om lärande i olika former, träffa några av våra medarbetare och lär dig mer om vad vi gör i våra verksamheter.

Du får också en glimt av några av de projekt som pågår i vår kommun just nu. Exempelvis får du läsa om hur samhällsplanering fungerar och hur ett bostadsområde växer fram. Läs om projektet Äldreomsorgslyftet där medarbetare inom vård och omsorg har fått möjligheten att utbildas till undersköterskor på betald arbetstid. På kommunens bibliotek finns it-hjälp för den som har frågor om it eller behöver lära sig mer om sina digitala enheter.

I tidigare nummer har vi gjort nedslag i kommunens större orter. Nu har vi gått över till de lite mindre orterna. Först ut är Öreryd och Alabo i norra kommundelen. Träffa familjen som lämnade staden, hittade lugnet och lärde sig odla ekologiska grönsaker på landet.

Ständigt lärande organisation

I min roll som kommundirektör lär jag mig nya saker varje dag, både om mig själv som ledare men främst lär jag mig från alla medarbetare ute i våra verksamheter. Under det senaste året har jag lärt känna en ny organisation som befann sig mitt i ett pågående förändringsarbete när jag började i kommunen. Det är ett arbete som vi gör tillsammans för att möta framtidens krav och klara de utmaningar vi står inför.

Det är också ett arbete som kommer fortsätta framöver. En kommun behöver ständigt sträva efter att förbättra sig. Jag slås av vilket engagemang som finns bland medarbetare som gör precis det. Tillsammans vill vi bli bättre och skapa ännu bättre förutsättningar för de vi är till för – våra boende, besökare och vårt näringsliv.

Vid årsskiftet startade vi upp vår nya organisation som numera består av sex nämnder och fem förvaltningar. Den största förändringen är att vi bildat en ny samhällsutvecklingsförvaltning. Där samlar vi nu de verksamheter som bidrar till attraktivitet, samhällsutveckling samt goda boende- och livsmiljöer. Jag tror att vi kommer se ett effektivare samarbete inom organisationen framöver. Jag tror också att vi kommer få se goda exempel på hur vi kan öka kompetens- och erfarenhetsutbytet mellan medarbetare som arbetar med liknande frågeställningar.

Tillsammans i en turbulent och orolig tid

Vi lever i en minst sagt turbulent och orolig tid. I snart tre år har hela världen vandrat från en kris till en annan. Just nu är oron för den ekonomiska utvecklingen – med inflation och stigande elpriser en svår utmaning för både privatpersoner och kommuner. Men svårt är inte omöjligt, det kräver bara mer av oss alla. Med de utmaningar vi haft under de senaste åren har det uppbådats väldigt mycket energi och kraft som vi kan ta med oss in i 2023.

Som kommun är det viktigt att vara en aktiv part och förebild samt medverka till att hushålla med våra gemensamma resurser. I arbetet med att minska kommunens elförbrukning har vi prioriterat trygghet och trafiksäkerhet samt fokuserat på energieffektivisering av våra anläggningar. Det är viktigt för oss att upprätthålla våra tjänster och verksamheter eftersom de skapar stort värde för våra boende, besökare och näringsliv. Inte minst under ansträngda tider samt under den kalla och mörka årstiden. Med rätt insatser och prioriteringar kan vi göra det med en lägre energiförbrukning.

En del i att spara el är också att vi ändrar vårt beteende, både på jobbet och hemma. Vi kan tillsammans förbättra situationen genom att minska elanvändningen.

Stefan Eglinger, kommundirektör

Vuxenutbildning för att möta framtidens behov

Vi vet att i framtiden kommer fler vuxna att byta karriär, inte bara en gång utan flera gånger under ett arbetsliv. Det ställer höga krav på kommunens vuxenutbildning. Undervisningen behöver vara flexibel och möta kompetensbehovet som finns ute på företagen.

Alla kommuner ska kunna erbjuda kommunal vuxenutbildning. Målet är att ge vuxna stöd och stimulans i sitt lärande. Den som studerar ska få möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens för att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet. Målet är också att främja den personliga utvecklingen för individen.

Centrum för livslångt lärande samlar flera delar

Centrum för livslångt lärande (cll) är det samlade namnet för vuxenutbildningen (komvux, yrkeshögskola och högskolekurser). Hos cll kan både individer, företag och kommunala organisationer få hjälp och råd i olika studiefrågor. Det kan exempelvis vara att beställa en fortbildning till anställda på ett företag.

Vem kan börja studera?

Målet är att erbjuda alla vuxna i kommunen möjlighet till vidareutveckling och chansen att öka sin kompetens. Varje år passerar drygt 1 400 studerande genom olika utbildningar och kurser hos oss. Du har rätt att delta i grundläggande och gymnasial vuxenutbildning från och med höstterminen det år du fyller 20 år eller efter avslutad gymnasieutbildning.

En satsning för att få fler individer att påbörja sina studier är att man har ökat antalet ansökningsperioder under ett år till fem istället för två. Den som vill studera kan nu starta vid flera tillfällen under året.

Vilket utbud finns?

I kommunal vuxenutbildning (komvux) ingår grundläggande och gymnasial nivå samt svenska för invandrare. Vi erbjuder även yrkeshögskoleutbildningar, uppdragsutbildning och fristående kurser på distans i samarbete med högskolor och universitet i hela Sverige.

- **Grundläggande nivå:** Grundläggande vuxenutbildning innebär att du kan komplettera eller repetera din grundskolebehörighet. Du förbereder dig för arbetslivet eller studier på gymnasienivå.
- **Gymnasial nivå:** Vuxenutbildning på gymnasial nivå motsvarar utbildningen i gymnasieskolan. Utbildningen bedrivs i form av kurser och även i form av ett komvux-arbete. Det är samma ämnesplaner och kunskapskrav som inom gymnasieskolan, med undantag för specialidrott. Det kan också finnas andra kurser som utformas efter individuella behov. Gymnasieexamen kan utfärdas i form av yrkesexamen eller högskoleförberedande examen för den som uppnått 2 400 gymnasiepoäng.

Vi har också lärlingsutbildningar, exempelvis kock, där du till stor del lär dig yrket på en arbetsplats och minst 70% av utbildningen är arbetsplatsförlagd.

- **Svenska för invandrare (sfi):** Utbildning i svenska för invandrare är en kvalificerad språkutbildning för att ge vuxna personer med annat modersmål än svenska, grundläggande kunskaper i det svenska språket. I utbildningen får man lära sig och utveckla ett funktionellt andraspråk.

Sfi ger också språkliga redskap för kommunikation och ett aktivt deltagande i vardags-, samhälls- och arbetslivet. Utbildningen kännetecknas av att eleven utvecklar en kommunikativ språkförmåga. Det innebär att kunna kommunicera både muntligt och skriftligt utifrån sina behov. Utgångspunkten för utbildningen ska vara den enskildes behov och förutsättningar.

Utbildningen ger även vuxna invandrare som saknar grundläggande läs- och skrivfärdigheter möjlighet att förvärva sådana. Detta kan gälla såväl analfabeter som elever med kort skolbakgrund. Vissa elever är läs- och skrivkunniga men har ett annat skriftspråk.

- **Yrkeshögskola och högskolan på hemmaplan:** För den som vill studera på hemmaplan finns även högre studier som exempelvis utbildningen till underhållstekniker vid Yrkeshögskolan. Här finns möjlighet för dig som vill studera vidare utan att behöva flytta eller pendla. Vi förenklar även för dig som vill kombinera studier på deltid med förvärsarbete.

Hur gör jag för att ansöka?

Vill du veta mer eller funderar du på att ge dig själv en chans att börja studera? På kommunens webb finns mer information om hur du gör för att ansöka. Du kan också ta kontakt med vuxenutbildningens studie- och yrkesvägledare genom kommunens kontaktcenter i god tid innan kursstart. Tillsammans kan ni planera dina kommande studier med hjälp av en individuell studieplan.

Är du nyfiken på utbudet?

Kolla in: gislaved.se/vuxenutbildning

Ge dig själv en boost i föräldrarollen!

På familjecentralerna i Gislaved och Smålandsstenar erbjuds olika tjänster för barn och föräldrars välmående, bland annat kostnadsfria utbildningar. Nu kan du anmäla dig till vårens kurser.

- **Trygghetscirkeln;** för föräldrar till barn på 0–6 år. Målet med kursen är att kunna hjälpa ditt barn att bli tryggt och få en god självkänsla samt att du själv ska bli en tryggare förälder. Torsdagar kl. 17.30–19.00 i Smålandsstenar. 8 tillfällen med start 9 februari.
- **Vägledande samspel;** för föräldrar med barn på 0–6 år. Målet med kursen är att du ska bli stärkt i din föräldraroll och utveckla samspelet med ditt barn. Måndagar kl. 9.30–11.30 i Smålandsstenar. 6 tillfällen med start 6 februari.
- **Spädbarnsmassage;** för föräldrar med barn på 2–5 månader. Genom massagen kan du utveckla din känslighet att förstå och besvara ditt barns kroppsspråk och signaler. Måndagar kl. 9.30–10.30 i Smålandsstenar. Nya grupper startar regelbundet.
- **COPE (community parent education);** för föräldrar med barn på 4–11 år. Målet med kursen är att få verktyg att hantera vardagsituationer som kan ge en bättre relation mellan barn och förälder, utveckla

föräldrarollen och därmed kunna känna större glädje i föräldraskapet. Tisdagar kl. 17.30–19.30 i Gislaved. 8 tillfällen med start 28 februari.

”Än har jag inte mött någon förälder som är perfekt”

Sofia Jonsson arbetar som kurator på kommunens familjecentraler där hon bland annat leder kurserna Trygghetscirkeln och Vägledande samspel. Hon rekommenderar alla föräldrar att gå en kurs för att få stöd i den viktiga relationen till sitt barn.

– En vanlig fördom om våra utbildningar är att de bara är till för familjer med stora problem, men det är snarare tvärt om. Vi vill hjälpa föräldrar att förebygga problem och boosta dem i föräldrarollen. Än har jag inte mött någon förälder som är perfekt, det finns alltid nya tips att ta till sig och erfarenheter att utbyta med andra föräldrar, säger Sofia.

Vill du veta mer om kurserna eller anmäla dig?

Information och kontaktuppgifter finns på: gislaved.se/foraldranutbildningar

Foto: Granna Grönsaker

Therese Lindell med sonen Joel, ett och ett halvt år

Lämnade stan för att odla ekologiskt på landet

På Alabo Norrbacken bor Therese Lindell med sin familj sedan 2015. Therese är uppvuxen i Tenhult utanför Jönköping, men bodde med sin make Rasmus i stan när de bestämde sig för att flytta ut på landet. De letade efter något de kunde ha som fritidshus, med en rimlig prislapp och pendlingsavstånd till Jönköping. Therese har alltid haft ett odlingsintresse och odlat sedan hon var barn, vilket var ett av skälen till att de sökte sig från stan.

– Vi längtade ut till landet. Att bo i lägenhet var inget för oss, och det är inte direkt lätt att ha en större odling på balkongen, säger Therese.

När de hittade huset i Alabo föll de för lugnet och att det verkligen låg mitt ute på landet nära sjöar och skog. I Alabo finns endast ett tiotal hus och gårdar, och grannsämjan är mycket god. Tanken var att ha kvar en mindre lägenhet i stan men de trivdes så bra att Alabo blev hemma direkt.

– Jag sov bara i övernattningslägenheten en natt, det kändes så fel och jag ville ju hellre vara i gemenskapen i Alabo, säger hon.

Therese och Rasmus har tre barn och i samband med föräldradedigheterna kom tankar om att odla grönsaker för att bli självförsörjande. Therese hittade en folkhögskolekurs som hon läste på distans och ju mer hon lärde sig om olika sorters jordtyper och mikrosystem, desto roligare blev det att odla. Hon började fundera på att erbjuda närodlade grönsaker till försäljning.

Levererar grönsaker till fasta kunder i närområdet
Sedan 2019 arrenderar Therese en bit mark och hon driver företaget Granna Grönsaker som erbjuder närodlade grönsaker. Therese sår i omgångar för att förlänga säsongen och odlingen är i gång från maj till november. Hennes kunder prenumererar på grönsakspåsar som de hämtar upp varje vecka. Påsens innehåll varierar från vecka till vecka beroende på hur skörden ser ut, sammanlagt odlas 50 olika sorter. Therese hoppas att fler ska upptäcka odlingsintresset och hon föreläser om att odla för självhushållning, i vår bland annat på Anders torps bibliotek. I grönsakspåsarna till kunderna skickar hon med tips på hur råvarorna ska hanteras.

– Att odla är det bästa jag vet och nu förenar jag nytta med nöje. Jag vill öka kundernas medvetenhet om hur de kan ta vara på grönsakerna och många verkar uppskatta att få lära sig mer, säger Therese.

Visste du att "årets nytänkare" är ett pris som varje år delas ut av

Tillväxtstiftelsen i Jönköpings län? Therese Lindell och hennes företag Granna Grönsaker fick ta emot utmärkelsen 2020 i Gislaveds kommun.

Att spela instrument utvecklar din hjärna

Övning ger färdighet är ett vanligt talesätt, men tänk om du också kunde bli smartare av att utöva din favorithobby.

När du spelar ett instrument blir du inte bara en duktigare musiker. Du kan även bli smartare då du samtidigt tränar upp ett antal förmågor som du drar nytta av i andra sammanhang. Exempelvis kan du få en bättre koncentration, samarbetsförmåga och bli mer kvicktänkt. Det berättar Veronika Lorentzson som är rektor på kommunens musikskola.

– Det finns en hel del forskning inom det här området. Den visar bland annat att det händer magiska saker i hjärnan när du spelar ett instrument. Det blir som ett fyrverkeri där nästan alla delar i hjärnan aktiveras samtidigt.

Forskningen är relativt ny, men visar att de som spelar ett instrument förstärker vissa funktioner i hjärnan, och låter en tillämpa den styrkan i andra aktiviteter. Det gör att musiker exempelvis kan lösa problem på mer kreativa och effektiva sätt, både i teoretiska och sociala sammanhang.

– Egentligen är det ganska logiskt. När du spelar ett instrument behöver du göra det med känsla och tajming. Du ska spela rätt ton i rätt ordning, i rätt tempo, du behöver ha koll på resten av orkestern eller bandet du spelar i. Allt detta samtidigt som du läser noterna du spelar efter. Det är mycket som behöver ske samtidigt och då sker full aktivitet i både vänster och höger hjärnhalva, menar Veronika Lorentzson.

Spela för att det är kul

Samtidigt understryker Veronika att spela ett instrument ska göras för att man tycker det är roligt, för att man själv känner att man får ut något av det. Allt det andra är en ren bonus.

Smilla Alm går i nionde klass. Hon har, genom kommunens musikskola, spelat fiol sedan hon var fem år. Då började hon som Suzuki-elev. Idag, 10 år senare är hon förutom musikskoleelev även en del av Gislaveds kammarorkester.

– Att spela fiol känns för mig som att ”komma hem.” I fiolen har jag en fristad, då känner jag ett lugn.

Det roligaste med att spela ett instrument är att bli bättre, att hela tiden utvecklas berättar Smilla. När hon spelar i orkester eller mindre grupp är det också en bra övning i att anpassa sig till andra, att man gör det tillsammans och lär av varandra.

Smilla Alm och Veronika Lorentzson

– I skolans värld har vi lärt oss att träning ger färdighet. När jag spelar fiol tränar jag både koncentration och muskelminne. Det har jag nytta av även i andra situationer.

Musikskolans viktiga betydelse

Smilla har under sina tio år inom musikskolan haft flera olika lärare. Deras pedagogiska och inspirerande förhållningssätt har betytt mycket för hennes utveckling, berättar hon. Som femåring handlade det nästan om en ”uppfostran,” att lära känna fiolen och hur fiolen skulle bli en del av en, säger Smilla. Genom åren har det övergått till att lärarna lär ut nya speltekniker och att uttrycka sig musikaliskt med känslor, ljud och tajming.

– Musikskolans lärare är och har varit viktiga för min utveckling, från att jag var litet barn till där jag är idag.

Smilla vet inte vad framtiden för med sig. Hon har en dröm om att bli författare, men en sak vet hon helt säkert.

– Musiken kommer alltid vara en viktig del av mitt liv. Den kommer jag aldrig att släppa.

Vill ditt barn börja spela ett instrument? Mer information och ansökan hittar du på: gislaved.se/musikskolan

En vision framtagen av Accent Arkitekter i Värnamo AB

Ett nytt bostadsområde växer fram

Den 10 januari 2022 togs första spadtaget för ett nytt bostadsområde i södra delen av Gislaveds tätort, Skomakargärdet etapp 2. På det cirka 7,1 hektar stora området, vill kommunen möjliggöra för olika former av bostäder och utveckla det redan bebyggda området Skomakargärdet etapp 1, söderut utmed gamla Nissastigen. Inom planområdet finns plats för två större tomter avsedda för flerbostadshus och 19 villatomter. Tomterna för flerbostadshus kommer gå ut till markanvisning, vilket betyder att olika aktörer får lämna in förslag till kommunen på vad de vill använda marken till. Försäljningen av villatomter har påbörjats, även om de än så länge bara är reserverade, berättar mark- och exploateringshandläggaren Albulena Mulaj, som ansvarar för tomtförsäljningen i projektet.

– I ett första skede tecknar kommunen ett köpeavtal med köparen som får betala in en handpenning på 10 procent av tomtens kostnad. För att få köpa tomten ställer kommunen krav på att köparen ska ha sökt bygglov och gjutit husgrunden inom 12 månader. När kraven är uppfyllda och resten av köpesumman är inbetald, upprättas ett köpebrev. Först då kan tomten ses som köpt, förklarar hon.

Många involverade i projektet

Om allt går som planerat, är det fritt fram för tomtägare att påbörja sina husbyggen i början på 2023. Då ska kommunens arbete med infrastrukturen som innefattar vatten och avlopp, fiber, el, asfalterade vägar och gatubelysning, vara klart.

Stefan Cerek arbetar som projekt-/utvecklingsledare på tekniska förvaltningen och har under projektets gång haft huvudansvaret för att leda arbetsgruppen samt se till att tidsplan och budget följs.

– Det är många avdelningar inom både tekniska förvaltningen och bygg- och miljöförvaltningen som är involverade i denna typ av projekt. Det finns ju inga ledningar eller rör framdragna här sedan tidigare, så allt måste göras från grunden. Kommunen gör förarbetet som krävs för att markägare ska kunna börja bygga sina hus, berättar Stefan.

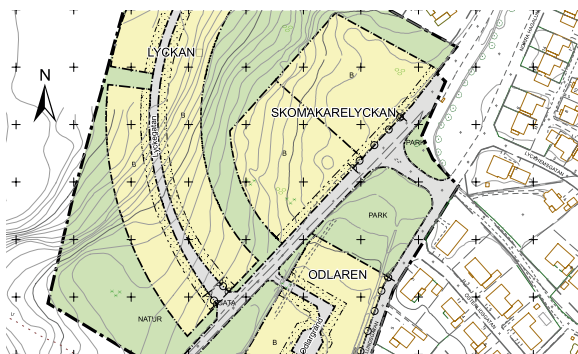
Makadam och tålmod löser det mesta

Projektet inleddes med röjning av träd och bergsprängning för att man sedan skulle kunna börja det omfattande arbetet med att anlägga vatten- och avloppsledningar. Näst på tur stod nedläggning av el, fiber och belysningsstolpar. I november var samtliga ledningar på plats och det sista arbetet med att bygga upp vägarna, kunde påbörjas.

En av de största utmaningarna med projektet har varit att marken på området lutar, berättar projektingenjören Anas Alshoura som ritat och planerat för hur vatten, avlopp och vägar ska hänga ihop. Höjdnivåskillnaden är 10 meter mellan Gamla Nissastigen och vändplatsen på Lyckegatan, vilket har påverkat gatans utformning.

Stefan Cerek, Albulena Mulaj och Anas Alshoura

– På grund av lutningen förstod vi ganska snabbt att vi inte skulle kunna göra gatorna raka som på första etappen av Skomakargärdet. Istället bestämde vi oss för att bli kompisar med naturen och göra en svängd väg mellan den brantaste och flackaste delen av marken, berättar Anas.

Ytterligare ett problem man stötte på längs vägen var de höga vattennivåerna i marken. För att kunna lägga ner rör och ledningar, samt asfaltera, krävs det att marken är torr och fast.

– Ingen av oss var beredd på den höga vattennivån så det har ställt till det lite för oss i arbetet. Lösningen har varit att pumpa undan vatten och fylla på med makadam. Projektet har lärt oss att krossad sten och tålamod löser det mesta, skrattar yrkesarbetaren Vesa Hakala.

En kompromiss

Enligt det första detaljplaneförslaget, var placeringen på några av villatomterna annorlunda än vad de är idag. Tanken var att de skulle placeras på grönytan som enligt nuvarande detaljplan benämns som "park."

– Vi kom med förslaget att några av villatomterna och en flerbostadshustomt skulle läggas där eftersom området är så platt och fint. Men när förslaget gick till samråd och de boende i närheten fick tycka till, så hade de synpunkter. Kommunen gjorde en kompromiss och tog fram ett nytt förslag – villatomterna placerades längre bort på grönytan och flerbostadshustomten flyttades. En del av området som från början var tänkt för bostäder, kommer nu bli ett parkområde med träd, säger Stefan.

Planprocessen

Samhällsplanering är ett brett begrepp som omfattar de flesta delarna av samhället, till exempel skola, äldreomsorg, miljö, boende- och fritidsfrågor. På ett eller annat sätt berör den fysiska miljön de flesta av oss. Alla mer betydande byggprojekt måste därför föregås av planläggning och noggranna överväganden. Planeringen styrs framför allt av plan- och bygglagen och sker genom den kommunövergripande översiktsplanen som kommunstyrelsen ansvarar för samt genom detaljplaneringen som bygg- och miljönämnden ansvarar för.

Som invånare har du möjlighet att påverka både vid översiktsplanering och detaljplanering. Det kan vara begränsat vilka som får tycka till när det handlar om en detaljplan, medan en översiktsplan berör alla som är intresserade av att påverka.

Översiktsplanen är en vision för kommunens framtida utveckling av mark och vatten, och fungerar som en vägledning i beslut som tas av kommunen och andra myndigheter. Det kan exempelvis vara vid kommunens planläggning eller tillståndsprövning av bygglov.

En detaljplan består av en plankarta med bestämmelser över ett visst område. Ett områdes lämplighet för ett visst ändamål testas genom detaljplanen.

Så går det till när en detaljplan tas fram

- **Uppdrag:** Bygg- och miljönämndens utskott tar beslut om att en detaljplan ska arbetas fram. Beställningen kan komma från fastighetsägare, kommunstyrelsen eller tekniska nämnden.
- **Samrådsförslag:** Den första planskissen för området arbetas fram och skickas ut till de som kan ha intresse för förslaget, exempelvis fastighetsägare, boende som berörs, hyresgäster, länsstyrelsen, lantmäterimyndigheten osv. Ett samrådsmöte anordnas och berörda bjuds in för att ta del av förslaget och komma med synpunkter.
- **Samrådsredogörelse:** I samrådsredogörelsen sammanställs de synpunkter som kommit in under samrådstiden. Utifrån synpunkterna omarbetas förslaget som sedan ska godkännas av bygg- och miljönämnden.
- **Granskning:** Kommunen ställer ut detaljplanen så som den är tänkt att genomföras och den skickas ut till berörda för granskning. Under granskningstiden som är cirka tre veckor, kan den som har synpunkter skicka in dem skriftligt till kommunen. Synpunkterna redovisas i ett granskningsutlåtande som utgör ett underlag för godkännande av detaljplanen.
- **Antagande:** Planförslaget antas antingen av bygg- och miljönämndens utskott eller av kommunfullmäktige.
- **Överklagande:** Den som under granskningstiden lämnat skriftliga synpunkter som inte blivit tillgodosedda, får besked via brev. Då har man tre veckor på sig att överklaga kommunens beslut.
- **Laga kraft:** Om ingen överklagar får planen laga kraft tre veckor efter antagandet.

Vill du veta mer om byggprojektet och se bilder från arbetets gång?

Kika in på: gislaved.se/byggprojekt

Jessica Kjellström

Det finns alltid mer att göra när det gäller kommunikation

Kommunens webbkommunikatör Jessica Kjellström, beskriver sin vardag som varierad, givande och lärorik. Sedan drygt två år tillbaka arbetar hon på kommunikationsenheten, som fungerar som en stödfunktion till övriga verksamheter när det gäller kommunikationsfrågor. Enhetens främsta uppgift är att målgruppsanpassa information och välja rätt kanaler för det som kommuniceras, såväl externt till kommunens invånare som internt till medarbetare. Kommunikationen kan exempelvis vara i form av nyheter på kommunens interna eller externa webbplats, filmklipp i våra sociala medier och brevtvskick till invånare. Som ansvarig för gislaved.se, har Jessica även ett förvaltarskap för vårt webbpubliceringsverktyg.

– Det som andra blir mest förvånade över när det gäller mitt jobb, är nog hur brett det är och hur mycket olika saker jag som kommunikatör förväntas kunna och göra. Ena dagen kan jag hålla i en intern webbutbildning och nästa dag kan det ha inträffat en krissituation som gör att en verksamhet behöver akut kommunikationsstöd, berättar hon.

Krav på att förmedla kommunikation

Enligt lag är man som kommun skyldig att informera de som nyttjar kommunens tjänster, om dess verksamheter.

Det kan exempelvis handla om beslut som fattas, vad skattepengar används till och hur man som boende eller verkande i kommunen kan vara med och påverka. Det finns också lagkrav på kommunen som myndighet att använda klarspråk. I ett demokratiskt samhälle har alla rätt att förstå det som skrivs, vilket innebär att texter ska vara skrivna på ett enkelt och begripligt språk.

– Vårt mål med kommunikationen är att underlätta både för kommunens medarbetare och invånare. Det kan handla om stort som smått, men vi behöver ständigt vara uppmärksamma på omvärldsfaktorer som kan påverka våra verksamheter. Går vi ut med tydlig information som når rätt målgrupp, vid rätt tidpunkt, via rätt kanal – så underlättar det för alla, säger Jessica.

Det roligaste med yrkesrollen tycker Jessica är att arbetet är varierat och att hon ständigt lär sig nya saker, även om det kan vara svårt att hinna med allt hon vill.

– Det finns alltid mer att göra när det gäller kommunikation, men brist på pengar och tid gör det ibland svårt att uppfylla alla önskemål och idéer.

Ny webbplats

Sedan årsskiftet 2021/2022 har Jessica lagt en stor del av sin arbetstid på att ta fram en ny webbplats åt kommunen. Den nuvarande webben är nästan tio år gammal och uppfyller inte längre de lagar och krav som ställs på en kommun. Från 2018 måste exempelvis alla verksamheter som hanterar personuppgifter, följa den allmänna dataskyddsförordningen, eller gdpr (general data protection regulation) som den ofta kallas. Tillgänglighetsdirektivet är ytterligare en lag som trätt i kraft. Lagen

innebär att kommunens information ska vara tillgänglig för alla, oavsett funktionsvariation. Till exempel ska en person som har synnedsättning, kunna ta del av innehållet med hjälp av uppläsningsverktyg, vilket kräver att webbplatsen är kompatibel med det.

– Det har hänt otroligt mycket på tio år och vår nuvarande webbplats lever helt enkelt inte upp till det som krävs eller det som vi önskar. Webbplatsen har en betydande roll i vår kommunikation. För en invånare kan det vara det första och kanske enda mötet med kommunen. Därför är det viktigt att webbplatsens utformning och innehåll är tydligt och lättillgängligt, förklarar Jessica.

Samarbete med Gnosjö kommun

Projektet med att ta fram en ny webbplats har genomförts tillsammans med Gnosjö kommun, vilket sparat både tid och pengar berättar Jessica. Under tiden som kommunernas gemensamma webbyrå har byggt upp grunden till de nya sajterna, har Jessica och Gnosjö projektledare jobbat med dess innehåll tillsammans med kommunernas webbredaktörer. Samtliga texter på nuvarande gislaved.se har omarbetats för att passa nya webbens struktur och för att uppfylla kraven på tillgänglighet och klarspråk.

– Det ligger mycket tid, arbete och pengar bakom ett webbprojekt som det här. Så, att vi varit två kommuner som samarbetat, ser jag bara fördelar med. Mallarna som tagits fram av webbyrån är i stort sett identiska, vilket har

gjort att vi kunnat dela på kostnaden för konsultarbetet. Det har också varit jätteskönt att vara två som delat på ansvaret, både för att det är dubbelt så många ögon som kan upptäcka saker och komma med nya lösningar, och för att det sparat tid, säger Jessica.

Chans att tycka till

När nya gislaved.se lanseras i mitten på januari, kommer du som besökare mötas av ett lite annorlunda utseende jämfört med tidigare. På nya webbplatsen är menyn centrerad och det finns stora ytor att navigera mellan. Sökfunktionen kommer att få större utrymme än tidigare eftersom det enligt statistik på nuvarande webbplatsen är det vanligaste sättet för besökare att hitta till rätt sida. Tack vare AI (artificiell intelligens) kommer du med tiden även att få anpassade förslag och träffar beroende på vilka sidor du tidigare har besökt. Den nya webben är utformad på ett mer användarvänligt sätt med responsiv (anpassningsbar) design så att det ska vara enkelt att hitta den information du söker, oavsett om du använder en mobiltelefon, surfplatta eller dator.

– Vi har försökt att sätta oss in i besökarens situation för att designa webben på bästa möjliga sätt. Har du förslag på förbättringar, så finns det ett formulär längst ner på varje sida där vi tacksamt tar emot idéer. Arbetet slutar inte när webbplatsen är lanserad, utan det är ett ständigt pågående arbete, säger Jessica.

It-hjälp för att öka digital kunskap i samhället

Sedan cirka 10 år erbjuder kommunen It-hjälpen, en tjänst där du som invånare kan få svar på frågor om it och hjälp med dina digitala enheter. Utvecklare på Gislaveds bibliotek, Claes Norstedt som håller i It-hjälpen tillsammans med kollegan Andreas, berättar att de hjälper till med allt från borttappade lösenord och utgångna licenser till att ordna med bank-id och Wi-Fi-uppkoppling.

– Ofta handlar det om ganska grundläggande saker. Vi jobbar med problemlösning och försöker hjälpa våra besökare att komma igång och lära sig något för att sedan kunna göra det själva. Man kan se It-hjälpen som en del i att uppfylla det krav som bibliotek har enligt lag – att öka den digitala delaktigheten och kunskapen i samhället, säger Claes.

Alla åldrar är välkomna

Vi blir mer och mer beroende av it och den digitala utvecklingen går framåt i allt snabbare takt. Det gör att många inte hinner med att lära sig, menar Claes. Idag är de flesta besökare som kommer till It-hjälpen äldre, men alla åldrar är välkomna för att ställa sina frågor.

– Man behöver inte vara helt okunnig inom it för att behöva hjälp. Ibland kan det vara språket som försvårar och ibland kan det handla om att man är ovan. För skolelever som tidigare använt sig av surfplattor i undervisningen kan det exempelvis vara en utmaning att gå över till datorer, säger Claes.

Behöver du hjälp med dina digitala enheter? Ta med dig din mobiltelefon,

dator eller surfplatta och kom till biblioteket.

Drop-in på måndagar kl. 10–12 i Smålandsstenar och fredagar kl. 11–13 i Gislaved. Du kan föränmäla ditt besök via webben. It-hjälpen hittar du under fliken "våra tjänster" på: bibliotek.gislaved.se

Ledamöter i Gislaveds kommunfullmäktige

Mandatfördelning:

Centerpartiet	4
Kristdemokraterna	2
Liberalerna	1
Medborgarpartiet	9
Moderaterna	9
Socialdemokraterna	10
Sverigedemokraterna	7
Vänsterpartiet	2
Westbopartiet	5

Malin Hermansson (C)

Carina Johansson (C)

Kenneth Magnusson (C)

Anders Martinsson (C)

Lise-Lotte Jonasson (MiG)

Ing-Britt Lage (MiG)

Alf Mårtensson (MiG)

Johnny Petersson (MiG)

Curt Vang (MiG)

Dora Bojanic (M)

Jonas Ericson (M)

Markus Lewintus (M)

Maria Gullberg Lorentsson (M)

Niclas Palmgren (M)

Frank Josefsson (S)

Jörgen Karlsson (S)

Christina Lindqvist (S)

Ylva Samuelsson (S)

Dejan Stamenkovic (S)

Glenn Hummel (SD)

Stefan Nilsson Nylén (SD)

Ulf Poulsen (SD)

Bengt Ove Eriksson (V)

Ronny Johansson (V)

Imåktige för perioden 2023–2026

Lennart Kastberg (KD)

Emanuel Larsson (KD)

Fredrik Sveningson (L)

Jan Erik Jansson (MiG)

Rut Johannesson (MiG)

Gerd Wallentin (MiG)

Kjell Örtlund (MiG)

Lisbeth Andersson (M)

Patric Bergman (M)

Björn Björkman (M)

Anton Sjödel (M)

Suzana Bahtanovic (S)

Marie Cnattingius (S)

Fredrik Johansson (S)

Marie Johansson (S)

Evangelos Varsamis (S)

Natalia Bertrand (SD)

Urban Guldmyr (SD)

Anders Gustafsson (SD)

Peter Gustavsson (SD)

Charlotte Ström (WeP)

Mikael Kindbladh (WeP)

Sandy Lind (WeP)

Tommy Östring (WeP)

Åke Fridén (-)

Fler utbildade undersköterskor genom Äldreomsorgslyftet

Medarbetare inom vård och omsorg har genom projektet Äldreomsorgslyftet fått möjlighet att utbilda sig till undersköterskor på betald arbetstid. Projektet är finansierat av statsbidrag där målsättningen är att stärka kompetensen hos personal som arbetar med äldre inom kommunens verksamheter. Utbildningen genomförs på halvfart samtidigt som deltagarna fortsätter att arbeta cirka 50 procent på respektive arbetsplats.

Sara Ruuth, stabschef inom socialförvaltningen och projektledare för Äldreomsorgslyftet, berättar om vikten av att jobba med kompetensutveckling för att ta vara på och utveckla kunskaper hos befintlig personal.

– Vi vill satsa på de värdefulla medarbetare vi redan har och se till att stärka deras kompetens, därför är projekt som dessa oerhört viktiga, säger Sara.

Under 2022 slutfördes utbildningen för ett tiotal personer som deltog i första omgången av Äldreomsorgslyftet. De har nu återgått till sina tjänster inom kommunen som färdigutbildade undersköterskor. En av dem är Esmail Alawi som arbetar på Blomstervägens demenscentrum. Han berättar om sin upplevelse av att studera och arbeta samtidigt.

– Jag tycker att det fungerade jättebra att kombinera jobb med studier, det gjorde att jag kunde testa mina nya kunskaper i praktiken direkt. Det var både roligt och givande att studera men det känns bra att på heltid få jobba med att hjälpa människor igen. Det är det bästa med mitt arbete, att få hjälpa och få så mycket tacksamhet tillbaka, säger Esmail.

Natasa Sepanovic som arbetar på Vitsippan är ytterligare en medarbetare som tack vare Äldreomsorgslyftet

nu kan kalla sig undersköterska. För henne var det till en början utmanande att få ihop livspusslet med studier och arbete, men hon är glad att hon tog chansen.

– Utbildningen har gett så mycket mer än vad jag trodde, både för mig personligen och framför allt i mitt arbete. Jag har fått djupare kunskaper om det vi gör samtidigt som det har väckts många frågor som jag tagit upp med min chef och mina kollegor. På så sätt har jag kunnat ta med mina lärdomar till min arbetsplats, berättar Natasa. Jag är så glad att jag tog chansen att söka till Äldreomsorgslyftet. Jag har insett att det inte är för sent att studera även om man, som jag, närmar sig 40.

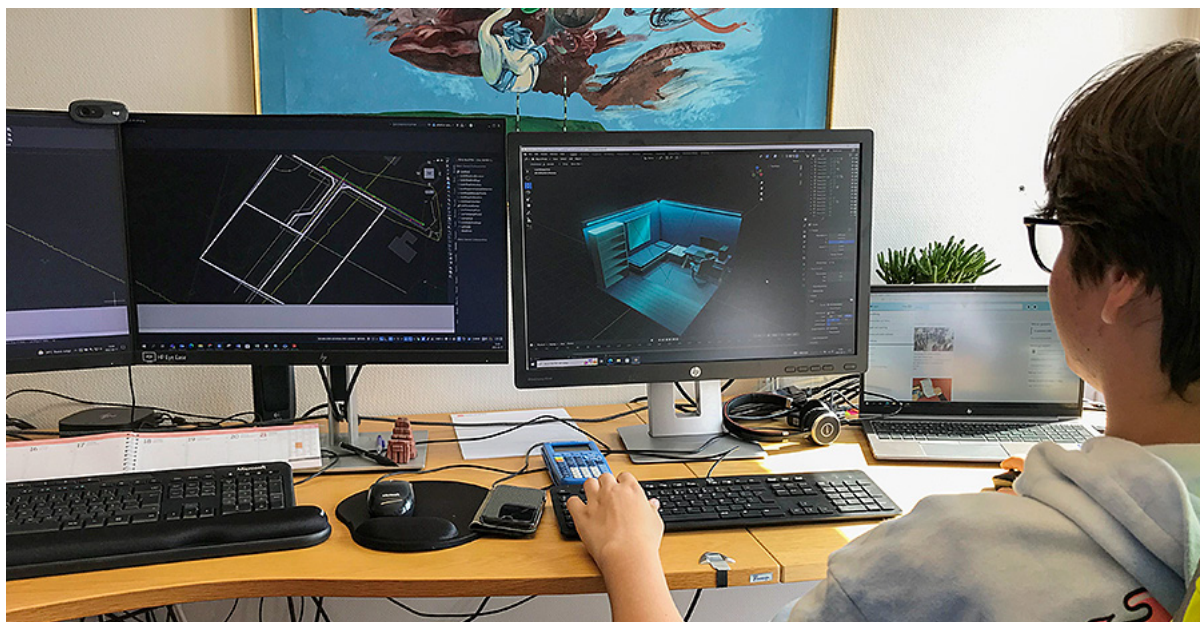
Vanligare med digitala hjälpmedel

Ida Axelsson som arbetar på Solbacka, skiljer sig från resten av deltagarna i projektet. Hon är utbildad undersköterska sedan tidigare och tog därför istället chansen att studera välfärdsteknologi genom Äldreomsorgslyftet. Utbildningen fokuserar på digitalisering inom vården, något som blir allt vanligare berättar Ida. Genom utbildningen har hon fått ta del av och inspireras av andra kommuners arbete med digitala hjälpmedel. När Ida har avslutat studierna ska hon arbeta med att utveckla användandet av dessa även i vår kommun.

– Det kommer fler och fler digitala hjälpmedel som vi skulle kunna använda oss av i kommunen, men det kräver mer kunskap hos oss som medarbetare. Därför har utbildningen varit jättenyttig. En ökad användning av digitala hjälpmedel skulle till exempel kunna möjliggöra att fler kan få vård i hemmet längre, säger Ida.

Äldreomsorgslyftets deltagare uppvaktades under en lunch i kommunhuset

Noah Fredholm

Feriearbetet med vägar och vatten ändrade framtidsplanen!

Varje sommar erbjuder kommunen feriepraktik och feriearbete till ungdomar som får testa på att arbeta inom någon av kommunens verksamheter. I somras jobbade 16-åriga Noah Fredholm på tekniska förvaltningen, något som gav honom nya kunskaper.

– Jag lärde mig jättemycket och har fått en helt annan bild av hur samhället och infrastrukturen ser ut. Det krävs otroligt mycket jobb och kunskap för att allt ska fungera med våra vägar och vattenledningar, något jag aldrig hade tänkt på innan, säger Noah.

Ahmed Warsame arbetar som projektingenjör på tekniska förvaltningen där hans huvudsakliga uppgift är att projektera och upprätta ritningar för vägar och vattenledningar. I somras handledde han flera ungdomar, bland annat Noah. Ahmed berättar om vikten av att vara engagerad som handledare för att inspirera och ge ungdomarna en inblick i vad kommunen och dess olika verksamheter gör.

– Som handledare vill jag inspirera och involvera ungdomarna så mycket som möjligt för att visa vad vi gör. De kan vara våra framtida medarbetare så det gäller att ta vara på deras drivkrafter och potential för att inte förlora exempelvis en framtida ingenjör, säger Ahmed.

Sommarjobbet gav Noah inspiration för framtiden. Efter sommarlovet började Noah gymnasiet där han går el- och energiprogrammet. Tidigare var planen att arbeta som elektriker efter studenten men nu har han ändrat sig.

– Nu vill jag bli ingenjör istället! Jag blev verkligen inspirerad under mina veckor på tekniska förvaltningen och har kommit fram till att det är det här jag vill jobba med. Det är både ett roligt jobb samtidigt som det är viktigt för samhället. Planen är att läsa ett tekniskt basår efter studenten för att sedan kunna studera vidare till ingenjör, berättar Noah.

Ahmed Warsame var handledare under sommarens feriearbete

Kommunen erbjuder varje sommar

feriepraktik för ungdomar i årskurs 8 och feriearbete för ungdomar i åldern 16–19 år. Ansökan för sommaren öppnar i mars. Läs mer om ferieverksamheten på: gislaved.se/feriepraktik och gislaved.se/feriearbete

Cecilia Håkansson och Malin Brandel

Lustfyllt lärande med NTA

Variation, nyfikenhet och praktiska inslag där eleverna själva får upptäcka och undersöka – det är formeln för lustfyllt lärande enligt mellanstadieläraren Malin Brandel och biträdande rektorn Cecilia Håkansson. Ett undervisningsmaterial som de båda tycker uppfyller just dessa krav är NTA (Naturvetenskap och teknik för alla). NTA är ett projekt som kommunen anslöt sig till i början på 2000-talet. Utbildningsmaterialet består av experimentlådor med olika teman som rör ett eller flera ämnen inom biologi, fysik, kemi, teknik och matematik. Cecilia och Malin har varit involverade i projektet sedan starten, Cecilia som kommunens NTA-samordnare och NTA-utbildare, och Malin även hon som NTA-utbildare. De båda utbildar andra lärare som vill börja använda NTA-lådor i undervisningen, såväl inom som utanför kommunen.

Ett populärt tema som de båda undervisat i är Kretsar kring el. I temat som riktar sig till elever i årskurs 4 till 6 får eleverna lära sig grunderna i ellära. Första uppgiften går ut på att få en glödlampa att lysa endast med hjälp av ett batteri och en sladd, och som slutuppdrag får eleverna bygga ett dockhus med lampor som de själva ska koppla in.

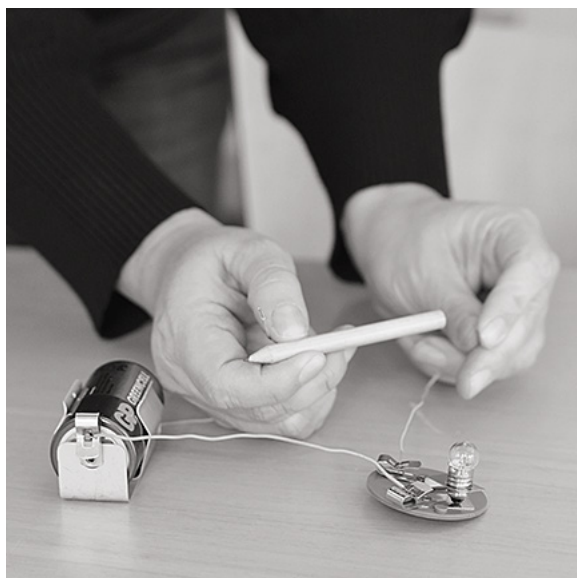
– Inom varje tema är det ett antal experiment som ska genomföras av eleverna. Det börjar med en enkel uppgift och sedan byggs det på och blir mer avancerat och fördjupat ju mer vi lär oss om ämnet. Varje steg är jätteviktigt och vi är noga med att fundera, diskutera och utvärdera vad som skett och varför. Det är avgörande för att förstå och klara slutuppdragen, förklarar Cecilia.

Malin som jobbar på Ekenskolan i Anderstorp berättar att NTA används flitigt på låg- och mellanstadieskolor i hela kommunen och det är uppskattat av såväl lärare som elever.

– För oss lärare är NTA ett praktiskt material som följer skolans styrdokument och tar upp det vi ska enligt läroplanen. Eleverna tycker att det är jätteroligt att få testa på saker i praktiken och att tydligt få se det vi pratar om istället för att bara läsa om det. Forskning visar att ju fler sinnen vi använder desto bättre fäster kunskapen, så förutom att NTA gör undervisningen roligare så är det också superviktigt för lärandet att koppla ihop det teoretiska med praktiska övningar, säger Malin.

Trots att NTA finns även för elever på högstadienivå så används det inte lika mycket där som i yngre i åldrar, åtminstone inte i Anderstorp. Malin förklarar att många högstadieskolor redan har både lokaler och utrustning för att göra experiment, något som ofta saknas på låg- och mellanstadier.

– Det tar mycket tid från oss lärare att planera och införskaffa material till att praktiskt undervisa i No-ämnena, där är NTA till stor hjälp. Dessutom är NTA-lådorna är utformade på så sätt att de fungerar bra att genomföra experimenten i våra vanliga klassrum, säger Malin.

En enkel övning är att leda ström genom en blyertspenna

Förbättrade studieresultat

Ytterligare en anledning till att NTA är så uppskattat menar Malin och Cecilia är att elever som har svårare för att läsa och skriva, får en bättre chans i den praktiska undervisningen där de kan förklara saker muntligt. Inom vissa arbetsområden kan lärare testa elevernas kunskaper på andra sätt än genom skriftliga prov, och där är NTA ett bra exempel.

– Forskning som gäller för hela Sverige, visar att i skolor där man arbetar med NTA, så ökar elevernas betyg i snitt med en till två betygssteg, berättar Cecilia.

Förbättrade studieresultat kan ses även på lokal nivå. När de allra första NTA-lådorna skulle beställas in hade Malin diskussioner med lärarna på högstadiet i Anderstorp om vilka kunskaper eleverna saknade när de kom från mellanstadiet. Högstadielärarna upplevde att många elever kämpade med kemien och därmed blev det bland annat temat Kemiförsök som köptes in. När Malin stämde av med lärarna några år senare, kunde de konstatera att det märktes stor skillnad på eleverna.

– Tidigare var kemi något vi inte hade möjlighet att jobba med praktiskt på låg- och mellanstadiet, och uppenbarligen fastnade inte kunskapen då. Arbets sättet i NTA, där eleverna får fundera på vad som kommer hända och sedan utvärdera vad som hände och varför, liknar dessutom de labbrapporter man börjar skriva på högstadiet. Det gör att de känner igen processen och arbetssättet. Så det är mätbart förbättrade resultat plus glada elever vi får genom att arbeta med NTA, konstaterar Malin.

Testa något nytt på Skaparbibblan!

En gång i veckan öppnar Gislaveds bibliotek upp sitt aktivitetsrum för Skaparbibblan, ett tillfälle där du har chansen att testa avancerade verktyg och ny teknik. Kom och prova på programmering och 3D-skrivare eller lär dig att sy och sticka. Här finns också datorer, lego och pyssel.

Vid varje tillfälle ligger fokus på en särskild aktivitet eller ett visst tema, där den som behöver får hjälp med att komma igång i sitt skapande. Kristina Serey Mendez, barn- och ungdomsbibliotekarie, berättar att de flesta besökare är barn men att Skaparbibblan även är till för vuxna.

– Eftersom vårt aktivitetsrum ligger på barnavdelningen är det nog många som tror att Skaparbibblan bara är till för yngre, men så är det inte. Vi brukar säga att vi riktar oss till personer mellan 6 och 99 år, och skulle det komma en hundraåring så är den också välkommen, skrattar Kristina.

För att locka andra målgrupper än barn till Skaparbibblan framöver, finns det planer på att ordna tillfällen riktade mer specifikt till vuxna. Kristina berättar också att de ständigt vill utveckla konceptet med ny teknik och nya aktiviteter, gärna efter besökarnas önskemål.

– När vi har Skaparbibblan så brukar vi fråga deltagarna vad de skulle vilja testa eller lära sig. Det är lätt att tro att alla vill testa något nytt och häftigt, men det finns också många som vill lära sig att sticka eller virka. Det behöver inte alltid vara den senaste eller coolaste tekniken. Glädjen och stoltheten över att lära sig något nytt är densamma oavsett, säger Kristina.

Välkommen till Skaparbibblan.

Tisdagar kl. 17–19 på Gislaveds bibliotek. Ingen anmälan krävs.

Alexandra Sahlin

Mycket att lära genom teatern

För kommunens enda dramapedagog, Alexandra Sahlin, är arbetsdagarna varierade, spännande och lärorika. År 2004 började hon arbeta i kommunen då hon fick jobb som gymnasielärare på estetiska programmets dåvarande teaterinriktning. Med åren har Alexandras roll förändrats och idag beskriver hon det som att hon står med ena foten i kulturverksamheten och den andra i skolvärlden.

– Idag arbetar jag på Scenverkstan som är en del av Kulturplatån. På eftermiddagarna håller jag i ett antal fasta teatergrupper för både barn och vuxna, och dagtid undervisar jag elever på gymnasiesärskolan i drama, teater och musik. Jag jobbar också i en del projekt och samarbetar med andra verksamheter, exempelvis bibliotek, äldreomsorg, skola och förskola, berättar hon.

Att få följa och få se så många personer utvecklas genom teatern och att tillsammans med dem kunna genomföra deras kreativa idéer, beskriver Alexandra som det bästa med jobbet. Hon trivs i sin breda och varierade roll där hon ständigt får sätta sig in i nya områden och lära sig nya saker. Hon upplever att den största utmaningen med jobbet är att räcka till.

– Målet är att alltid kunna checka av så att alla deltagare i en grupp känner sig delaktiga, men ibland är det svårt som ensam dramapedagog. Mitt yrke kräver så många olika roller på samma gång, och det kan vara svårt att prioritera. Därför är den hjälp och det utbyte jag får av andra pedagoger genom samarbeten och projekt jättevärdefulla, säger Alexandra.

Nyttigt för den personliga utvecklingen

Förutom att skådespela menar Alexandra att det finns så mycket mer att lära sig genom teatern. Drama kan användas som ett pedagogiskt medel i att lära sig inom andra ämnen, exempelvis historia eller kultur. Det kan också handla om att lära sig samarbeta, förbättra sin kommunikation både muntligt och kroppsligt, och inte minst utvecklas på ett personligt plan.

– Under åren har jag haft flera deltagare som börjat i en teatergrupp just för att jobba med något hos sig själva. Det kan vara en person som tycker att det är jobbigt att prata inför folk, har scenskräck eller vill bli mindre självmedveten och lära sig att släppa loss. Det är så nyttigt för den personliga utvecklingen att utsätta sig för något även om det känns svårt. Det är en väldig seger att känna att man klarat av något utanför sin comfort zone, säger Alexandra.

Teater Vilja

Scenverkstan erbjuder teaterkurser och aktiviteter för alla åldrar. Sammanlagt har de olika teatergrupperna cirka 50 elever där den yngsta i nuläget är 5 år och den äldsta är 66 år. En av teatergrupperna är Teater Vilja, som är en grupp för unga och vuxna med funktionsvariation. Den bildades 2016 efter önskemål från Alexandras tidigare elever på gymnasiesärskolan. De saknade hennes lektioner från gymnasiet och efterfrågade en teatergrupp på fritiden. Passande nog fick hon vid denna tidpunkt, chansen att gå ut i utbildning i metodiken som används av Freja Musikteater, som är en ensemble bestående av amatörskådespelare med autism eller npf-diagnos. Teater Vilja startades upp, och idag är den en av de permanenta teatergrupperna inom Scenverkstan.

Varje onsdag träffas deltagarna tillsammans med Alexandra och två lärare från särskolan, Christina och Julia. De börjar med en gemensam fikastund innan de värmer upp med några dramaövningar och sedan tar vid där de slutade sist. Föreställningarna som de arbetar med, bygger på deltagarnas egna önskemål och kan innehålla såväl musik och dans som poesi och dialoger.

– Vi jobbar alltid utifrån deltagarnas önskemål och förutsättningar. De får komma med förslag på vad de vill göra och så syr vi tillsammans ihop det till en gemensam story. Det finns kanske inget jättestort utbud av fritidsaktiviteter för personer med funktionsvariation så jag tror att den här stunden är väldigt uppskattad av deltagarna. De får ett socialt utbyte samtidigt som de får samarbeta och vara kreativa, säger Alexandra.

Emma Örtlund en tidigare deltagare

Idag består Teater Viljas ensemble av sju personer. Några har varit med sedan starten och vissa har tillkommit genom åren. Bland annat var Emma Örtlund, känd från filmen Catwalk, tidigare med i gruppen.

– Emma tog en paus från Teater Vilja när hon skulle vara med i Catwalk, och efter det har hon haft massor att göra. Hela teatergruppen blev inbjuden när filmen hade premiär vilket var superroligt, berättar Alexandra.

Vill du veta mer om Scenverkstan och våra teaterkurser? Titta in på:

gislaved.se/teater

Under våren hålls de flesta av Scenverkstans föreställningar dit alla är välkomna. Håll utkik i våra sociala medier eller på: kulturplatan.se

Alexandra Sahlin, Jon Månsson, Stina Knutsson, Hampus Jonsson, Julia Alvehed, Jan-Erik Bengtsson, Evelina Darvelid och Philip Eriksson

Sam vill bli underhållstekniker

Sam Olsson studerar till underhållstekniker på yrkes-högskolan i Gislaved. Utbildningen är på 1,5 år och ger bred kompetens inom många olika sorters teknik samt kunskaper inom el och programmering. Just nu skriker branschen efter utbildade underhållstekniker. De flesta som gått utbildningen får jobb direkt efter examen. En underhållstekniker är duktig på att lösa problem och ser till att maskinerna i produktionen flyter på så friktionsfritt som möjligt, utan driftstopp eller andra fördröjningar.

”Jag gillar att skruva på grejer”

Sam berättar att intresset för att skruva på apparater alltid har funnits. När hon växte upp fick hon och hennes syster inte följa med pappan och brorsan ut i garaget för att mecka med bilarna. Tjejerna skulle stanna inne i köket. Det slutade med att Sam skruvade isär alla köksmaskiner i små delar för att se hur de fungerade.

– Jag har alltid gillat att skruva på grejer. När jag får en maskin, apparat eller en bil att funka igen ger det mig en kick och jag känner: Yes, nu funkar det! Det gillar jag, säger Sam.

Sam gick fordonsprogrammet på gymnasiet. Efter några år ute i arbetslivet, där hon bland annat jobbat som operatör, insåg hon att hon behöver höja sin kompetens för att säkra en fast anställning. Sam visste också att industrin behöver utbildade underhållstekniker. Det var så hon fick hon fick upp ögonen för utbildningen och ansökte om en plats.

Hur trivs du på skolan?

– Jag trivs väldigt bra och jag får bra stöttning av lärarna. Den största utmaningen är att jag ställer höga krav på mig själv, att jag måste kunna allt. Men som underhållstekniker behöver jag inte kunna allt utantill. Det handlar om att jag ska kunna ta reda på information om hur ett problem kan lösas. Det lär jag mig i skolan, säger Sam.

Vilka kurser tycker du bäst om?

– Elen var väldigt rolig, att få klippa kablar och koppla är kul. Matten fick jag kämpa med, den är tuff. Men jag klarade det bättre än jag trodde. Jag är nyfiken på alla kurser i utbildningen, men jag gillar de praktiska delarna bäst, säger Sam.

Sam Olsson

Hur ser du på framtiden?

– Jag vill jobba på ett företag som ser mig för den jag är som person. Där det finns en lyhördhet och där alla jobbar mot samma mål, säger Sam. Jag vill jobba direkt när jag är klar med utbildningen.

Skulle du tipsa fler om att bli underhållstekniker?

– Absolut! Underhållstekniker är ett jobb för den som gillar att skruva och mecka. Jag skulle verkligen rekommendera den som är lite klurig och intresserad av teknik att utbilda sig till underhållstekniker, säger Sam.

– Jag tror att jobbet passar lika bra för oss tjejer, vi måste våga söka denna typ av jobb när intresset så tydligt finns. Företagen inom industrin behöver inte heller vara högljudda eller smutsiga. Mer tillverkning och packning sköts numera av robotar och maskiner, men någon måste sköta maskinerna och se till att de funkar.

Nyfiken på att vidareutbilda dig?

Kolla in kursutbudet på: gislaved.se/underhallstekniker

Trioworld i Smålandsstenar ser flera fördelar med att utbildningen finns på hemmaplan

Utbildningen till underhållstekniker sker i ett nära samarbete med näringslivet. En stor del av kursplanen är lärande i arbete (LIA), vilket innebär att eleverna är ute på ett företag och praktiserar. Under LIA-perioderna får eleverna arbetslivserfarenhet och kontakter som ofta leder till jobb direkt efter examen.

Ett företag som haft elever hos sig som senare lett till en anställning är Trioworld i Smålandsstenar. Daniel Rääf, som är underhållsteknisk chef, ser många fördelar med att komma i kontakt med eleverna i ett tidigt skede.

– Det är jättebra att vi har utbildningen så nära och att vi får chans att ta emot elever under deras praktik, säger Daniel. Eftersom våra maskiner blir allt mer automatiserade är underhållsarbetet på en helt annan teknisk nivå än tidigare. Det är högre krav på underhållspersonalen och har man kunskaper inom både mekanik och automation så är det en klar fördel.

Daniel berättar att idag är upplärningstiden för en nyanställd ganska lång. Då är det en stor fördel att man redan lärt känna personen och LIA-perioden ger en bra insyn från båda håll. Företaget lär känna den som utbildar sig och eleven får en bild och erfarenhet av företaget.

– Kursplanen ger också studenterna en bred bakgrund, vilket är jättebra. Det har ändrat sig över tid,

numera vill man ha mer bredd på sin personal, säger Daniel. Det är viktigt att en underhållstekniker kan se olika samband och förstår olika tekniker, när man exempelvis felsöker en maskin.

Ulrika har fått möjlighet att utvecklas i takt med företaget

Ulrika Delbert började på Trioworld som mekaniker och jobbar nu som gruppleddare. Av totalt 300 anställda på Trioworld i Smålandsstenar jobbar cirka 35 personer med underhåll av maskinparken. Ulrika trivs väldigt bra. Hon tycker att jobbet är roligt och varierande.

– De flesta här på Trio har jobbat sig upp genom åren och lärt sig längs vägen. Det finns goda utvecklingsmöjligheter eftersom vi hela tiden utvecklar tekniken i våra maskiner. Det är värdefullt för oss att behålla kompetensen inom företaget, säger Ulrika.

På Trioworld har teknikutvecklingen tagit stora steg framåt och företaget är ledande i Europa när det gäller polyetenfilm för olika branscher och verksamheter.

– Vi är ett innovativt företag som vågar testa nytt. Vi hittar på olika lösningar som behövs inom industrin. Alla är delaktiga i hela processen och vi utvecklas hela tiden, säger Ulrika.

Ulrika Delbert, Sam Olsson och Daniel Rääf

Anneli Josefsson

En plats värd att åka långt för

Anneli Josefsson har ridit nästan så länge hon kan minnas. För 32 år sedan bestämde hon sig för att återvända till födelseorten Öreryd och starta sin egen ridskola, Annelis Ridcenter. På den 35 hektar stora gården finns idag både ridhus, stall och lokaler för lägerverksamhet, men så såg det inte riktigt ut från början.

– När jag köpte gården så fanns här inte mer än en fallfärdig lada, så vi har byggt upp verksamheten allt eftersom. Idag bedriver Isabergs Ridklubb sin verksamhet här. Tillsammans har vi runt 25 hästar och 160 ridskolelever och utöver det erbjuder vi privatridning, funkisridning och lägerverksamhet, så vi har kommit långt sedan starten. Nu har jag hållit på med det här så länge att jag hunnit undervisa tre generationer i samma familj, skrattar Anneli.

Till skillnad från många andra ridskolor där mycket fokus ligger på tävling, menar Anneli att de nischat sig lite åt ett annat håll. De jobbar mer med kvalitet och att alla elever ska lära sig både grunderna i ridning och hur man tar hand om en häst. Annelis Ridcenter tillsammans med Isabergs Ridklubb, är en av cirka 20 ridskolor i Sverige som är kvalitetsmärkta vilket innebär att de håller en viss standard vad gäller exempelvis hästar, instruktörer och säkerhet.

– Kvalitetsmärkningen är vi såklart stolta över. Av de totalt cirka 450 ridskolor som finns i Sverige så är det ändå en prestation att vara en av de 20 som håller den kvalitet som märkningen kräver, säger Anneli.

”När man är här så behövs inget annat”

Lägerverksamheten är idag ett av ridskolans största fokus och både unga och vuxna reser långt för att komma till Annelis Ridcenter. Att de väljer att komma just hit tror Anneli beror dels på att de har väldigt bra lokaler för lägerverksamhet, men också för gårdens vackra omgivningar och praktiska läge utmed väg 26.

– Vi har många lägerdeltagare som kommer hit från större städer som Stockholm och Göteborg, och flera av dem kommer tillbaka år efter år. De uppskattar att få komma ut på landet och känna lugnet och den familjära stämningen vi har på ridskolan och i byn. Stadsborna brukar säga att när man är här så behövs inget annat, att få vara ute i naturen med hästar och kompisar är liksom tillräckligt, säger Anneli.

Ridning för välmående

Vid sidan av de vanliga ridlektionerna deltar ridskolan Anneli i ett flertal projekt med fokus på att fler ska få ta del av glädjen och de positiva hälsoeffekterna av ridning. Bland annat håller de dagtid ridlektioner för personer med olika typer av funktionsvariationer.

– Dessa lektioner kan se lite olika ut från person till person. Jag har ett par elever som är rullstolsbundna och vi brukar passa på att rida ut i skogen dit de normalt inte kan ta sig med rullstol. På dessa lektioner ligger inte så mycket fokus på själva ridningen utan vi övar balans och intryck. Vi tar även emot personer med psykisk ohälsa och för dem kan det vara välgörande att få hjälpa till med det monotona arbetet i stallet eller bara klappa på en häst. Framöver hoppas jag på att kunna utveckla dessa projekt och kanske utöka med en ridgrupp för seniorer, säger Anneli.

Tävla och vinn

T	A	S	A	M	H	Ä	L	L	S	K	U	N	S	K	A	P	I	T	A	L	K
F	T	E	R	A	V	S	N	A	S	T	E	T	I	V	I	T	K	A	K	F	R
A	F	Ä	R	D	I	G	H	E	T	S	T	R	Ä	N	I	N	G	S	O	Ö	E
R	O	T	E	H	N	E	R	A	F	R	E	S	V	I	L	S	T	E	B	R	A
K	S	I	G	O	G	A	D	E	P	A	L	O	K	S	D	N	U	R	G	K	T
S	T	U	D	I	E	S	T	Ö	D	N	A	K	R	E	V	M	A	S	S	U	I
T	E	H	G	I	R	Ö	H	E	B	E	I	S	A	N	M	Y	G	S	N	N	V
E	K	O	M	P	E	T	E	N	S	H	Ö	J	N	I	N	G	P	A	A	S	I
B	T	I	C	A	F	Ö	R	E	L	Ä	S	N	I	N	G	A	R	L	H	K	T
R	G	N	I	N	D	L	I	B	T	U	N	E	X	U	V	M	O	K	C	A	E
A	N	D	R	A	S	P	R	Å	K	V	E	L	E	N	A	L	V	Ä	T	P	T

Gör så här:

Leta reda på minst 20 stycken ord på temat "lärande" som finns i flätan. De är minst fyra bokstäver långa. Orden finns både horisontalt och vertikalt. De skrivs både fram- och baklänges. Lycka till.

Grattis till vinnarna av förra ordflätan som får pris!

- Lars Malmqvist, Broaryd
- Josefin Josephson, Burseryd
- Rosita Gotemark Nilson, Skeppshult

Skicka in ditt svar senast 31 mars 2023.

Du kan posta ditt svar till: Gislaveds kommun, Kommunikationsavdelningen, 332 80 Gislaved. Märk kuvertet med Kommuntidning. Du kan även e-posta orden till: kommuntidning@gislaved.se Kom ihåg att ange namn och postadress.

Genom att skicka in tävlingsbidraget, samtycker du till att ditt namn och bostadsort publiceras i nästa nummer om du vinner. Vi drar tre vinnare som får varsitt pris.

Visste du att

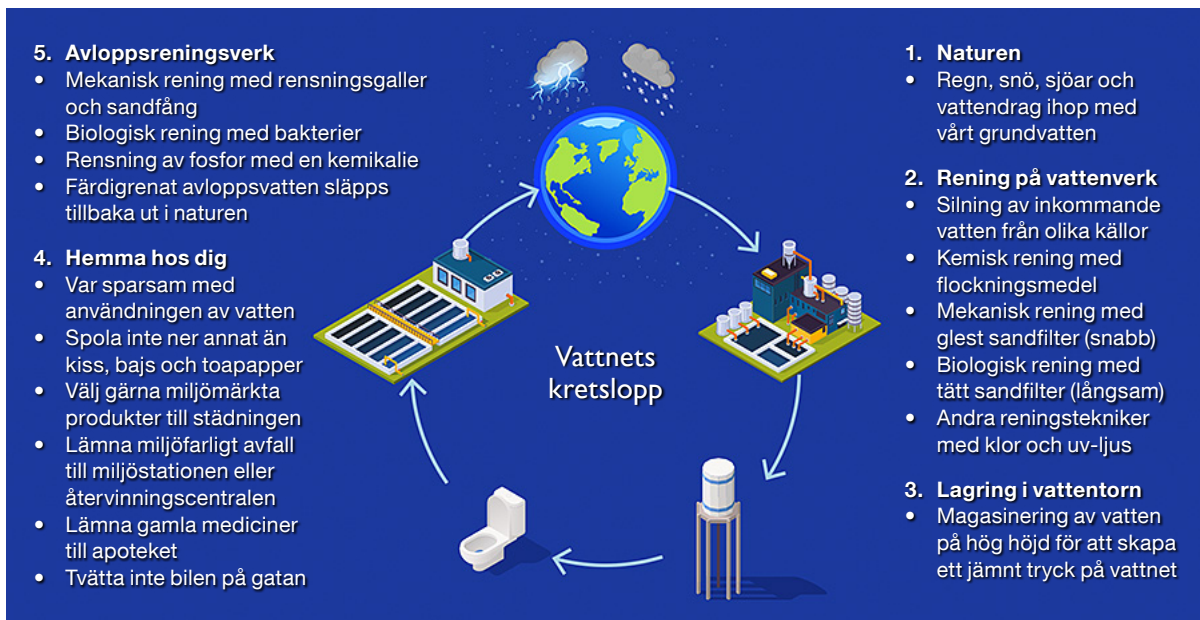
... under hösten 2022 har socialförvaltningen startat upp projektet "Språkutvecklande arbetsplatser?" Medarbetare får chansen att stärka sina färdigheter i det svenska språket genom lektioner på betald arbetstid. Syftet är att skapa ökad kvalitet i vårdarbetet, bättre service för kommunens invånare och en bättre arbetsmiljö för medarbetarna.

... på kommunens bibliotek finns massor av brädspel som du får låna hem? Skulle just det brädspelet som du är intresserad av inte finnas på ditt bibliotek, så kan det reserveras för avhämtning där. Du som lånar måste vara över 16 år – men det går bra att låta en anhörig låna åt dig om du är yngre.

... det tidigare vård- och omsorgsboendet Östergården i Anderstorp, har byggts om och anpassats till studentlägenheter? I lokalen som numera kallas för Parkgatan, huserar elever från Motorsportgymnasiet.

... Gislaveds kommun sedan 2018 är ett finskt förvaltningsområde? Det innebär att finskspråkiga invånare ska kunna använda sitt språk i kontakt med kommunen, både skriftligt och muntligt. Vi genomför nu en undersökning för att ta reda på vilka servicebehoven på minoritetspråket är. Svara på enkäten senast 25 januari. Du som är sverigefinne, eller tillhör andra nationella minoriteter, besök gislaved.se/undersokning

Tiesitkö että Gislavedin kunta kuuluu suomen kielen hallintoalueeseen? Tämä tarkoittaa, että ruotsinsuomalaisilla on oikeus tiettyihin suomenkielisiin palveluihin kunnassa. Kartoitamme samalla muiden kansallisten vähemmistöjen tarpeita kyselyssä. Osallistu, sillä mielipiteesi on meille tärkeä! Kysely suljetaan 25. tammikuuta. Löydät lomakkeen kotisivuilta gislaved.se/undersokning Voimme myös postittaa kyselylomakkeen, jos otat yhteyttä Heli Villaseen, heli.villanen@gislaved.se

Så här kan vattnets kretslopp se ut. Beroende på vilka resurser och förutsättningar som finns i området, skiljer sig reningsprocesserna åt i såväl vattnerverket som avloppsreningsverket.

Tillsammans tar vi hand om vattnet

Varje dag lånar vi vatten ur kretsloppet för att dricka, duscha, tvätta, diska, laga mat och mycket mer. Människorna som levde på stenåldern använde samma vatten som du och dina barnbarnsbarn kommer att göra. Alla ska ha tillgång till bra vatten, inte bara nu utan även i framtiden. Något nytt vatten tillförs inte i kretsloppet – därför måste vi alla hjälpas åt att ta hand om det.

Du kan hjälpa till

Hannah Steinhausen och Theodor Ekman Larsson arbetar som driftingenjörer på reningsverket i Gislaved. Deras uppgift är bland annat att se till att det renade avloppsvattnet håller den kvalitet som krävs innan det släpps ut i naturen igen. De förklarar att det är viktigt att man tänker på vad som spolas ner i avloppet, dels för att reningsverken inte kan rena alla ämnen, dels för att onödigt mycket tid läggs på att rensa avloppet på föremål som inte hör hemma där.

– Många tror nog att reningsverken är allrengörare för samtliga ämnen, men så är det inte. Läkemedel är exempel på sådant som spolas ner men som inte är nedbrytningsbart, vilket gör att de hamnar i naturen där de kan påverka djuren, berättar Hannah.

– Mycket tid och arbete läggs på att rensa avloppet. Tyger, fett och större föremål skapar stopp i ledningarna på vägen mot reningsverket. Någon måste då åka dit och försöka få loss den klump av skräp som fastnat. Det är lätt att tänka att det inte drabbar en själv när man spolar ner fel saker, men när det gäller vårt vatten måste vi alla ta ett gemensamt ansvar, säger Theodor.

Driftingenjörernas uppmaningar

- **Bara kiss, bajs och toapapper.** Spola inte ner något annat i toaletten. Tops, tamponger, hår, kläder, trasor, matrester och så vidare, hör hemma i soporna.
- **Tvätta bilen på biltvätt.** Smutsvattnet från tvätt av din bil innehåller föroreningar som är skadliga för människan och miljön. Biltvättar har egna reningsverk där föroreningarna tas om hand, och är därför det mest miljövänliga sättet att tvätta bilen.
- **Fett ska inte spolas ner i avloppet.** Fett och olja som spolas ner i slasken kan sätta stopp i avloppsledningarna på väg mot reningsverket. Istället ska du torka ur stekpannan med hushållspapper och slänga det som matavfall. Olja som använts vid matlagning ska tappas upp på flaska och sorteras som restavfall eller brännbart avfall.
- **Lämna in gamla mediciner på apoteket.** Läkemedel ska inte spolas ner i avloppet eftersom de inte är nedbrytbara.
- **Var sparsam med vattnet.** Vi delar alla på samma vatten och små förändringar i vardagen kan göra stor skillnad. Läs om hur du kan spara vatten på: gislaved.se/vattensmart

Vill du lära dig mer om vårt vatten?

Följ vattnets väg med grodan Kai på: svensktvatten.se/vattenskolan